

Speech Halsema slotmanifestatie GroenLinks

6 september 2006

Speech Femke Halsema tijdens de slotmanifestatie van de campagne van GroenLinks in Utrecht (Café Storm, Mariaplaats 50). Femke Halsema laat zien hoe slecht de resultaten van de 'rechtse winter' zijn vergeleken met de 'linkse lente'. Laat de linkse lente maar beginnen!

Hoofdboodschap campagne Beste GroenLinkers, Verlangen jullie de laatste dagen ook zo naar de lente? Volgens weermannen is de lente al begonnen op 1 maart. Officieel begint de lente op 21 maart. Maar wat mij betreft begint de lente op 7 maart. Daar hebben wij de afgelopen weken samen campagne voor gevoerd. Voor een linkse lente. Met gelijke kansen op onderwijs, werk, zorg, een prettige en betaalbare woning. Wij willen iedereen in staat stellen om mee te doen en zich te ontwikkelen. Wij accepteren geen armoede, maar ook geen eindeloze zelfverrijking. In de linkse lente hebben mannen én vrouwen de ruimte om te werken, zorgen en leren. Wij willen een meer ontspannen cultuur, waarin we ontspannen omgaan met verschillen. Een cultuur waarin we niet bang zijn en open staan voor verandering. Mensen zijn welkom en mogen zichzelf zijn, ook als ze afwijken. Wij willen mensen de ruimte geven, ook letterlijk. We willen kunnen wandelen, fietsen, buitenspelen, skeeleren, sleetje rijden. Bij een linkse lente denk ik aan een frisse wind en dus aan schone lucht. Wij willen gewoon kunnen ademhalen zonder een zwarte neus te krijgen. Bijvoorbeeld de vogelpest laat zien dat we op een andere manier met dieren om moeten gaan. Dieren zijn geen dingen maar hebben rechten.

Campagne GroenLinks Op al die punten hebben we de afgelopen weken actie gevoerd en voorstellen gedaan. In Den Bosch lieten we zien dat werk de beste manier is om armoede te bestijden. We lanceerden daar een werkwet, met voorstellen om tienduizenden mensen uit de bijstand aan het werk te laten komen. In Amsterdam stelden we voor dat het Rijk 1 miljard euro uittrekt voor een bouwfonds, waarmee de grote steden extra duurzame sociale huurwoningen kunnen bouwen. In Groningen voerden we actie voor meer betaalbare woonruimte. We stelden voor om leegstaande kantoorpanden om te bouwen tot starterwoningen. In Den Haag deden we voorstellen tegen

schooluitval, met studiefinanciering voor jongeren in het beroepsonderwijs. In Utrecht bezochten we projecten om allochtone jongeren meer toekomstperspectief te geven. In Nijmegen lanceerden we de “Nijmegen-wet” om woningcorporaties te laten investeren in huizen en buurten. In Apeldoorn brachten we Valentijnskaartjes aan vluchtelingen, om duidelijk te maken dat zij hier welkom zijn. In Wageningen presenteerden we een manifest met wethouders en burgemeesters om niemand op straat te zetten. In Amsterdam stelden we voor om allochtone jongeren de Nederlandse nationaliteit en het stemrecht te geven. In Rotterdam gingen we met kinderen naar de bioscoop. We eisten daar een betere toekomst voor kinderen die opgroeien in armoede. In Weesp wandelden we tegen de aanleg van de A6/ A9 en voor meer wandelpaden. In Schinveld protesteerden we tegen de geluidsoverlast van de AWACS-vliegtuigen van de NAVO. Op vele plaatsen laptten we ramen als protest tegen de vervuiling. In Maastricht plantten we bomen, voor schonere lucht.

Op al deze plekken lieten we zien hoe je met lokaal én landelijk beleid kunt zorgen voor een linkse lente. Wat mij betreft kan die linkse lente aanstaande dinsdag beginnen. Want wat heb ik het gehad met de rechtse winter.

Negatieve campagne VVD Dat lijkt zelfs te gelden voor de VVD. Zij doen er alles aan om het einde van de rechtse winter te bespoedigen. Ze laten nog eens goed zien hoe je dit land níet moet besturen. De VVD voert vooral campagne ten koste van anderen. De campagne is negatief, horkerig en vol fouten. Bewindslieden misbruiken hun positie voor campagnedoelinden. Minister Zalm schoffeert eerst de gemeenten over de OZB. Hij deed een populistische oproep tot een belastingstaking. Maar zijn feiten bleken niet te kloppen. Vervolgens gaf hij de provincies ervan langs, weer over de OZB. En weer zat hij ernaast. Sommige ezels stoten zich wél twee keer aan dezelfde steen. Minister Verdonk daarentegen, stoot zich het liefst een keer of negen. Keer op keer blijkt hoe hard haar beleid in de praktijk uitpakt. En keer op keer gaat ze daar keihard tegenin en maakt ze mensen zwart. Ze heeft liever een rechte rug dan een rechtvaardig beleid. Daar kun je in campagnetijd nog snel even mee scoren ten koste van bv Taïda Pasic. Of ten koste van homoseksuele Iraniërs die je nog snel even uit wilt zetten. Het is een schande om homo’s welbewust in levensgevaarlijke omstandigheden te brengen. Het is ook een schande om te suggereren dat ze misschien kunnen overleven als ze gewoon

niet laten merken dat ze homo zijn. Wat is dat ook voor boodschap aan homo's die zich in Nederland bedreigd voelen? Ik schaam me voor het Nederland van deze minister.

Nee dan Wiegel, de liberale roepstoeter van de VVD. Begin dit jaar kwalificeerde hij mensen die hun zorgpremie niet op tijd kunnen betalen als een "aanzwellende carrousel van klaplopers". Gisteren vernederde hij op een onsmakelijke manier Alexander Pechtold en D66. Wiegel orakelt op de man, niet op de bal. Als hij een gordel ziet, slaat hij er onder. De aanval op D66 heeft een politiek doel. De VVD wil polariseren en kennelijk snel nieuwe verkiezingen. Het is weinig geloofwaardig dat Mark Rutte over Wiegel spreekt als rabiaat anti-D66. Wiegel en Van Aartsen lunchten van de week niet voor niets met Rutte. Ach ja, Mark Rutte, de liberale hoop in bange dagen. Zijn positieve imago is snel afgebladderd nu hij de fouten van Zalm moet goedpraten. Nu hij mag uitleggen waarom de VVD niet verder komt dan een anti-PvdA filmpje. Ook voor hem zou het goed zijn als de rechtse winter snel voorbij is. De VVD is het land en zichzelf alleen nog maar tot last. Het CDA verkeert ondertussen nog in een diepe winterslaap. De landelijke top is maximaal afwezig in de campagne. Om de 'premiermalus' te voorkomen, vierde Balkenende alleen carnaval. En de partij stuurde Verhagen maar op wintersport. Ik gun ze graag hun rust. Maar ik gun het ons land nog liever dat ze ook niet meer terugkomen in de regering. Dit kabinet is volledig uitgeregeerd.

Prestaties van het kabinet Je zou het soms bijna vergeten, maar dit kabinet begon met een missie: Meedoen, meer werk, minder regels. Best aansprekend, eerlijk gezegd. We hadden graag gezien dat het kabinet die missie had volbracht. Laten we eens naar een paar [cijfers](#) kijken.

Neem bijvoorbeeld de wachtlijst voor de inburgering. Die steeg tussen eind 2001 eind 2003 met 47 procent (van 6.856 naar 10.072). De nieuwe inburgeringswet van Verdonk is na 3 jaar nog steeds in werking. Jammer, voor al die allochtonen die zo graag mee willen doen en de Nederlandse taal en samenleving beter willen leren kennen. Gaat het dan beter met mensen die een huis zoeken? In 2001 moest je gemiddeld 2,5 jaar wachten op een huurwoning, in 2004 was dat 3,5 jaar, een stijging van 40 procent. Wordt er dan beter gezorgd voor kinderen met problemen? De wachtlijsten in de jeugdzorg stegen tussen 2002 en 2006 met 118 procent (van 2850 naar 6.200). Minder mensen doen dus mee

na 3 jaar Balkenende twee. Is er dan meer werk gekomen? De werkloosheid groeide tussen 2002 en 2005 met 59 procent (van 302.000 tot 479.000). Ging het dan beter met de kansen voor jongeren op de arbeidsmarkt? Het aantal geschikte vacatures voor schoolverlaters daalde tussen 2000 en 2004 met 85 procent (van 81.000 naar 12.500). Na 3 jaar Balkenende Twee is er dus minder werk in plaats van meer. Alleen de voedselbanken namen toe. Dit is inmiddels de best florerende winkeltak van Nederland. Balkenende Twee gaat de geschiedenis in als de voedselbankcoalitie. Het percentage huishoudens met een inkomen op of rond het minimum steeg met bijna 2 procent. Het aantal huishoudens met problematische schulden is verdubbeld. Is het dan in ieder geval nog gelukt om van wat regels af te komen? In 2002 lagen er 252 wetsvoorstellen bij de Kamer, in 2005 waren dat er 291, een stijging van ruim 15 procent. Dat kan ons eigenlijk niet verbazen: de geboden en verboden vlogen ons om de oren.

De missie van het kabinet is dus [verre van volbracht](#): minder mensen doen mee, er is minder werk en we worden gek van de regels. Eigenlijk was de missie van het kabinet meer van toepassing op de oppositie. Kijk bijvoorbeeld naar onze laatste [tegenbegrotingen](#): Wij zorgen voor veel meer banen, een veel beter inkomen voor de laagste inkomens. We trokken veel meer geld uit voor zorg en onderwijs. We zorgen voor een hogere én duurzame economische groei, een lagere staatsschuld en we trekken ook nog eens extra geld uit voor ontwikkelingssamenwerking. Dit kabinet is uitgeregeerd en wij staan klaar om het over te nemen.

Linkse Lente De voortekenen voor een linkse lente zijn goed. Het ziet er naar uit dat de linkse partijen flink gaan winnen bij de verkiezingen. Veel kiezers willen afscheid nemen van de rechtse winter. Op sommige plaatsen kunnen we al zien hoe ons land er dan uit kan zien. Want tijdens deze rechtse winter in Den Haag stonden er ook sneeuwkllokjes in ons land.

Nijmegen De afgelopen weken was er veel aandacht voor Nijmegen. En dat is terecht, want daar wordt het alternatief in de praktijk gebracht. Daar zien we dat het kan, dat het werkt en dat het leuk is: voor de bevolking en voor ons. Laten we ook hier eens naar wat [resultaten](#) kijken. Inwoners van Nijmegen zijn van alle grote steden het meest tevreden over hun gemeentebestuur, zo blijkt uit

onderzoek van Twee Vandaag. Nijmegenaren geven hun stad na 4 jaar progressief bestuur een hoger rapportcijfer. Ze vinden het prettiger om er te wonen en ze vinden dat de stad vooruit is gegaan. Veel meer mensen voelen zich veilig en het aantal inbraken is bijna gehalveerd. De verloedering en de overlast zijn gedaald en Nijmegen is gekozen tot de schoonste stad van Nederland. Het aantal nieuwe en betaalbare woningen is bijna vervijfvoudigd. Het aantal mensen in de bijstand is gedaald van 14% naar 8%. Het aantal inburgeringscursussen voor oudkomers is vergroot van 1800 naar 2500. De begroting is op orde: de reserve groeide van 11 naar 20 miljoen euro. En, heel belangrijk voor het lentegevoel: er is 19,5 kilometer nieuw fietspad.

Dat smaakt naar meer. Grappig genoeg erkent zelfs de VVD dat in Nijmegen. Een citaat van de Nijmeegse fractievoorzitter: "Geheel tegen onze verwachtingen van twee jaar geleden in, constateren wij dat dit college het eigenlijk heel redelijk doet. We kunnen zelfs zeggen dat wij er zonder problemen deel van uit hadden kunnen maken." Bij zulke klinkende resultaten kun je moeilijk anders.

Progressief bestuur Ook bij Wouter Bos zie je de lentekriebels als het over Nijmegen gaat. Hij is immer schuchter over links bestuur, maar hij is enthousiast over Nijmegen. Laten wij de PvdA op meer plaatsen enthousiast maken voor een links gemeentebestuur. Bijvoorbeeld Utrecht en Amsterdam verdienen een progressief bestuur. Dat zijn steden waar driekwart van de bevolking progressief stemt. En toch worden deze steden centrumrechts bestuurd, met dank aan de PvdA. Zeker hier moet de PvdA eindelijk weer naar links durven kijken. Dat gaat natuurlijk makkelijker als wij gewoon de grootste zijn, zoals in Nijmegen. Bij ons weet de kiezer wat er met zijn stem gebeurt. Een stem op GroenLinks is een stem voor een progressief college. Je krijgt de PvdA er gratis bij. Bij de PvdA krijg je de VVD of het CDA er gratis bij. Je weet niet of je voor verandering stemt of voor doorgaan op de oude weg. Wie verandering wil, moet GroenLinks stemmen. Ik hoop dat GroenLinks na deze verkiezingen in de helft van de grote steden mee bestuurt. Hoe meer progressieve colleges, hoe groter de kans op een progressieve regering. De laatste jaren lieten progressieve gemeentebestuurders hun linkse bloemen bloeien in een gure rechtse winter. Dat zou zoveel makkelijker zijn in een zonnige linkse lente, landelijk en lokaal. GroenLinks is het antwoord op de rechtse winter. Laat de linkse lente maar beginnen!

